

DNO

OSBO

Nr. 1
september 2011

* Voorpagina: De Feniks, evenals DNO herrezen uit haar eigen as

Inhoud

4	Voorwoord van de voorzitter
6	Column: "De eerste ronde"
8	Verslagen: "Op bezoek bij de OSBO-jeugd in Haarlem"
12	Schaakproblemen: "Het probleem van Goldschmeding"
14	Schaakverhalen: "Schaken, drank en vrouwen"
17	Hoofdreactioneel: "De Nieuwe OSBOde"
19	Schaakgeschiedenis: "Het gruite schaakbord"
22	Verslagen: "Verzamelen rond bord 26"
23	In 't zonnetje: "Diplomaconsulent Dhr. Wakkee"
24	Het interview: "Met.....Huub Blom"
29	Verslagen: "NK Blitz Meppel"

Redactie van De Nieuwe OSBOde

Hoofdredeacteur:	Geert van Tongeren
Eindredeacteur:	Clemens Levink
Columnist:	Marco Braam
Schaakproblemen:	Henk Le Grand
Schaakgeschiedenis:	Leo Hovestadt
Acquisitie:	Alwin Pauptit
Lay out:	Margreet Wevers
Redacteuren/kopij:	Theo de Jong, Clemens Levink, Alwin Pauptit, Kees Stap

Voorwoord

Van de voorzitter

Alwin Pauptit

Zoals u wellicht heeft begrepen is vorig jaar een (grotendeels) nieuw bestuur aangetreden en is ook een nieuw beleidsplan met de titel “Samen werken, samen doen, contacten zoeken” voor de jaren 2010 tot 2013 vastgesteld. Daaruit blijkt dat we een aantal zaken vernieuwend en anders willen aanpakken.

Eén van die dingen is het verbeteren van de communicatie naar de leden, zodat u beter weet wat er allemaal speelt binnen onze bond en waar we als OSBO-bestuur mee bezig zijn. Het is dan ook met groot genoegen dat ik u hierbij namens het bestuur De Nieuwe OSBOde mag aanbieden. Inderdaad de oude OSBOde, maar dan wel in een nieuw jasje.

Er is de afgelopen maanden door vele vrijwilligers hard gewerkt aan dit eerste exemplaar en het resultaat mag er zijn. Ik wens u dan ook heel veel leesplezier!

Naast de introductie van een nieuw bondsblad, staan de komende jaren de volgende punten hoog op de agenda van het bestuur:

- Verbeteren van de website
- Aantrekkelijker maken van het OSBO Persoonlijk Kampioenschap en OSBO Snelschaak-kampioenschap
- Ondersteuning van verenigingen bij ledenwerving

Dit lukt niet allemaal even snel, dus we vragen uw geduld en waar mogelijk uw hulp om dit tot een succes te maken. Immers, alleen gezamenlijk zijn we in staat om als vrijwilligersorganisatie met een klein budget toch veel voor elkaar te krijgen.

Wat we ook de komende tijd blijven doen, zijn de regionale “OSBO komt naar je toe”-bijeenkomsten, waarbij we als OSBO-bestuur in gesprek gaan met verenigingen. Vóór de zomer is de eerste suc-

cesvolle bijeenkomst in de Achterhoek geweest en daar zijn veel zinvolle zaken uit gekomen. Mocht u zelf tips of suggesties hebben voor ons of andere verenigingen, dan staan we daar natuurlijk altijd voor open.

Tot slot nog dit. De OSBO is met meer dan 2.500 leden, ruim 70 verenigingen en ook qua oppervlakte de grootste regionale bond van de

KNSB, er worden heel veel toernooien en evenementen georganiseerd, de OSBO kent één van de sterkste regionale bondcompetities en er spelen teams uit het OSBO-gebied in alle landelijke klassen. En niet onbelangrijk: het is een leuke en gezellige groep van schakers!

Ik ben er dan ook trots op uw nieuwe voorzitter te mogen zijn.

OSBO-jeugd C-teams

Column

De eerste ronde

Marco Braam

Na harde gevechten, ellebogenwerk, omkoperij en bedreigingen is het mij gelukt om de columnist te worden van de nieuwe OSBOde. Dat is leuk, tenminste voor mij. Ik schrijf al enige tijd een column voor het ASV-nieuws, maar de lezers van dat tweemaandelijks stukje zijn in toenemende mate de schaakvrouwen geworden. Op zich logisch als je het over menselijke relaties, huisdieren, sham-poos en mode gaat hebben. Het is fijn om weer eens voor echte mannen te schrijven, dit dwingt mij ook om weer eens wat kwaliteit te leveren.

Misschien is het goed dat ik mij toch even voorstel. Marco Braam, 42, woonachtig in Nijmegen (dus eigenlijk niet welkom bij ASV en dat voel je), pedagoog, beetje bedrijfskunde daarna, en doe mijn uiterste best om een aantal klinische behandelgroepen rendabel te houden in de kinder- en jeugdpsychiatrie. Bescheiden schaker, ik

blijf een beetje rondspoken rond de 1750. Samenwonend met een prachtige, elf jaar jongere vrouw, en een twaalf jaar oude kat.

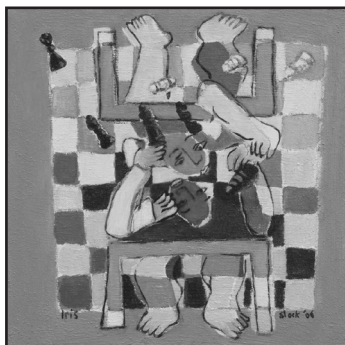
Voor nu lijkt mij dit voldoende informatie, u zult misschien nog wel meer dan u lief is te weten komen van mij.

Deze columns zullen vooral gaan over menselijk gedrag, vaak gere-lateerd aan het schaken. Met name de psychologische aspecten van het schaken, en welke mensen zich bezighouden met een sport waarbij je soms 5 uur tegenover elkaar zit in een naar angstig mannenzweet ruikende ruimte. We denken soms dat dit normaal is maar dat is het natuurlijk niet. Sterker nog, ik geloof dat het beoefenen van schaken opgenomen wordt in de nieuwe DSM 5 (classificatiesysteem van diagnoses in de psychiatrie).

De titel hierboven gaat niet alleen over de eerste OSBOde en de eerste column. Het gaat ook over het

nieuwe seizoen. Gisteren keek ik op de website van ASV en ik zag een maagdelijke pagina waarbij iedereen op nul stond. Wel stonden de nieuwe ratings vooraan, waar we allemaal met bloed zweet en tranen voor gevochten hebben in het afgelopen jaar. En toch betrap ik mijzelf op de magische gedachte dat dit seizoen alles anders wordt. Eigenlijk ben ik namelijk veel beter dan mijn rating, en dat geldt natuurlijk ook voor u. Alleen het komt er nog niet altijd uit. We gaan er samen in deze columns achter komen hoe het komt dat het er nog niet uitkomt. Want dokter Phil zegt altijd: 'You cannot change what you don't acknowledge'. We zullen dus kritisch naar ons eigen gedrag moeten kijken om ons gedrag te veranderen en zo tot betere resultaten te komen. Ik ben vastbesloten om het geheim te ontrafelen. Maar voor nu weet ik

zeker dat het komende seizoen alles anders wordt. Ik begrijp nu na de vakantie ineens veel meer van het schaken, en dat zal niet onopgemerkt blijven. Ik ben benieuwd wat voor keuzes u heeft gemaakt wat betreft nieuwe openingen, 1 voor wit en 1 voor zwart. Ik verheug mij weer op de nieuwe competities, de toernooien, de analyses, de gevechten thuis over gezellig iets samen doen of toch dat weekendtoernooi pakken, het zoeken op de kalender van leuke toernooien, de herkenning van al die schakers binnen de OSBO die ik weer tegen ga komen, het welgemeende handenschudden bij aanvang van de partij, en het krassende geluid van de eerste openingszetten. Ik ga mijn best doen op het bord en voor de OSBOde, tot ziens ergens in het oosten van het land.

"Schaakgevecht", Iris Slock

Verslagen

Op bezoek bij de OSBO-jeugd in Haarlem

Clemens Levink

De overgang van de rol van oplettende groepsscheidsrechter op het eigen IJSCO-toernooi op 1 mei te Wijchen naar die van genietende toeschouwer op het NK Jeugdschaken op 3 mei te Haarlem is een schokkende ervaring. De regionale gemoedelijkheid van lekker korte partijen maakt plaats voor de landelijke ernst van monsterlijk lange partijen.

lang elke dag een partij met een modern Fischertempo: 40 zetten in 1,5 uur, een halfuur voor de rest van de partij en vanaf de eerste zet een bonus van 30 seconden per *ply*. De deelnemers hebben zich voor het toernooi geplaatst via regionale kampioenschappen of ze zijn geselecteerd door de Technische Commissie van de KNSB.

In het gebouw van het NOVA College te Haarlem strijden 118 jeugdtalenten in drie leeftijdscategorieën en zes poules om een nationale schaaktitel. En dat gedurende de gehele tulpvakantie: negen dagen

Als de partijen zo'n beetje een uur oud zijn, kom ik het prachtige ROC-gebouw binnen en het eerste wat ik zie is een huilend meisje dat door haar vader getroost wordt. Weg droom! De hoofdprijzen mogen er

namelijk zijn: van € 250,- voor de eerste plaats in de hoogste categorie tot € 50,- voor de derde plek in de laagste poule. De nationale kampioenen plaatsen zich automatisch voor het EK ergens in een Oost-Europees land, waar je je kan kwalificeren voor het WK in Caldas Novas, hetgeen volgens mij zoiets betekent als 'Nieuwe Warmte', in Brazilië. Ga er maar aan staan!

Zoals zo vaak op schaaktoernooien zijn de jongens in de meerderheid. Maar de meisjes bijten van zich af: met hun veertigen nemen ze het op tegen 78 knapen. Naast gemengde groepen zijn er ook poules waarin alleen meiden spelen. Ik zie natuurlijk een aantal jeugdige bekenden uit de OSBO-regio: Thomas Beerdsen, van wie ik ooit eens op een weekendtoernooi verloren heb nadat hij pas geboren was, Mahsa Bitalzadeh die op een of ander toernooi mijn draak totaal de verkeerde kant opgestuurd heeft, Raimond Vastenhout, tegen wie ik eerder dit seizoen ternauwernood remise in de wacht kon slepen, Fabian Bravo, van wie ik enkele jaren geleden ook al niet kon winnen en tot slot de talenten Marcella Gunther en Quirine Naber die we van ons eigen IJSCO-toernooi van vo-

rig jaar in Wijchen kennen. Wat de droom is van Thomas Beerdsen is duidelijk: hij wil als schaker daar eindigen waar een bekende en populaire voetballer nu is: hij draagt een Barcelona-shirt met de naam Messi op de rug. Aan de top dus. Tussen de zetten door geeft Thomas mij met zijn tengere vingertjes een ferme handdruk. Precies zoals het hoort.

Marcella Gunther

De jeugd wordt serieus genomen. Dagelijks zijn alle belangrijke partijen met commentaar *live* te volgen op internet. Cursisten van de nieuwe opleiding Media- Technologie op het NOVA College verzorgen in het kader van hun opleiding de digitale registratie en analyse van de wedstrijden. Ik laat me ook door één van de organisatoren voorlichten en hij vertelt mij dat de

software eerder dit jaar is uitgetest bij de Belgische Nationale Kampioenschappen. De gehele organisatie van het NK ligt bij *Chesscool* (let op de dubbele fictie!), dat onderdeel uitmaakt van het samenwerkingsverband Kennemer Combinatie. Ik laat me verder voorlichten en ik stel vast dat er bij de organisatie van zo'n mega-evenement nogal wat komt kijken. Zo is het verplicht dat er zowel een huisarts als een tandarts *stand-by* is. De brandweer moet op de hoogte zijn van het feit dat het schoolgebouw gedurende de gehele tulpvakantie in gebruik is en ook het lokale medisch centrum moet geïnformeerd zijn.

logie, veertien(!) bladzijdes tellende bulletins: elke groep zijn eigen versie. De organisatie hoopt daarmee een juiste mix te vinden tussen het videomateriaal van Chess Tube en geschreven materiaal. In één van de bulletins lees ik dat jonge IM's als Robin van Kampen en Benjamin Bok niet deelnemen aan het NK Jeugd omdat door de strenge ratinggrens van de KNSB geen direct startbewijs voor het WK Jeugd tot 21 jaar in India te verdienen valt.

Verder verschijnt er tijdens het toernooi dagelijks een aantal ana-

Het toernooi is gelardeerd met diverse nevenactiviteiten. Zo was er op zondag een workshop over maat-

schappelijke stage. In de toekomst moet elke leerling in het voortgezet onderwijs een maatschappelijke stage vervullen. In een tijd waar het voor verenigingen soms lastig is om aan kader te komen, is dit een uitstekende manier om extra krachten in te zetten. De ervaring leert ook nog eens dat jongeren die via een maatschappelijke stage op een vereniging komen vaak ook na afloop van de stage bij de vereniging betrokken blijven. Helaas heb ik de workshop met praktische tips voor jeugdleiders, ouders, verenigingsbestuurders en andere interessanten gemist.

Na een uur of drie intensief partijen volgen in een oase van rust (en dat in een schoolgebouw!) houd ik het wel voor gezien en stap ik op mijn fiets richting het prachtige centrum van de hoofdstad van Noord-Holland die zich deze week met trots “De schaakstad van Nederland” mag noemen. Nadat ik mijn uitgewinkelde echtgenote teruggevonden heb gaan we samen naar ons vakantiehuisje in Zandvoort. Het is erg warm weer, dus eten we buiten een eenvoudige maaltijd met wat warme worstjes en brood. We zitten nog maar net of er landt een jockey van een hongerige zeemeeuw op aanraakafstand op tafel. Binnen tien seconden heeft hij alles naar binnen gewerkt. Dan maar een pannenkoek op de boulevard.

Schaakproblemen

Het probleem van Goldschmeding

Henk le Grand

Het is mijn bedoeling in deze rubriek verschillende soorten schaakproblemen te laten zien en daar nog wat achtergrondinformatie aan toe te voegen.

Dit jaar bestaat de Nederlandse Bond van Schaakprobleemvrienden 80 jaar. Daar is uiteraard o.a. in het tijdschrift van de bond, Probleemblad, uitvoerig aandacht aan besteed. Ik vroeg me af of het mogelijk is een probleem aan te wijzen dat in het kader van de geschiedenis van de bond aangeduid kan worden als opmerkelijk of belangwekkend. Ik heb gekozen voor bijgaand probleem.

De Nederlandse Bond van Probleemvrienden kende zo'n vijftig jaar geleden een opmerkelijk aantal componisten van internationale vermaardheid.

Enkele namen: ten Cate, Eerkes, Goldschmeding, Haring, Hartong, Nanning, Overkamp, Rietveld, Sammelius en Visserman.

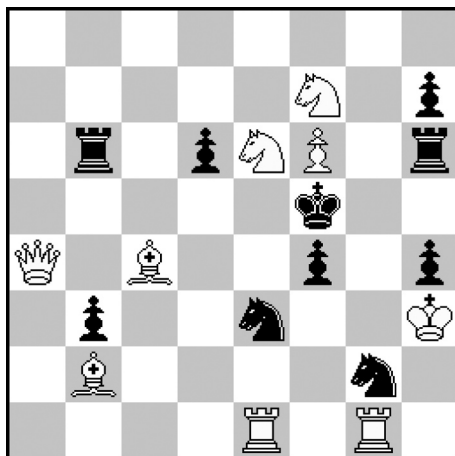
Met zo'n groot aantal goede componisten was het aantrekkelijk compositiewedstrijden tegen andere landen te houden. Zo werd de strijd aangegaan met o.a. Engeland, Duitsland, Spanje, Denemarken en Indonesië. Meestal werden die wedstrijden gewonnen.

De wedstrijd tegen Indonesië werd met 100-53 gewonnen. Het probleem van Goldschmeding behaalde daarin met glans de eerste plaats in de tweezetafdeling.

Het is in dit probleem verrassend dat niet het vormen van een op de zwarte koning gerichte batterij de oplossing is, maar het vormen van een zgn. indirecte batterij die op een veld naast de koning gericht is. Daarbij treden er vier matveranderingen op.

Reacties naar:
h.le.grand@xs4all.nl

Cor GOLDSCHMEDING
Nederland – Indonesië 1969-70
1° plaats

Mat in 2

1.Dd7? [2.Ld3#]

1...Ke4 2.Peg5#

1...Kg6 2.Pxf4#

1...Pxc4 2.Pf8#

1...Pxel 2.Pc5#

maar 1...Tb4!

1.De8! [2.Ld3#]

1...Ke4 2.Pd4#

1...Kg6,Tb4 2.Pxd6#

1...Pxc4 2.Pxh6#

1...Pxel 2.Pg7#

Schaakverhalen

Schaken, drank en vrouwen

Theo de Jong

Op een camping zie je zelden mensen alleen. Zo'n einzelgänger heeft meestal een minimaal tentje bij zich, dat niet veel ruimer zit dan zijn kleren, hij – het zijn altijd mannen – staat 's ochtends gelijk met de zon op, propt zijn tentje in zijn tas en verdwijnt op zijn fiets in de ochtendnevel zonder een spoor achter te laten. Wanneer je zelf 's morgens eindelijk je tent uitstommelt, vraag je je af of dat kleine kreng waar je gisteravond over struikelde een luchtspiegeling was.

Maar ze komen ook wel eens per caravan. Een paar jaar geleden stond er eens een man alleen in een degelijke caravan tegenover ons. Dat hij alleen was leed geen twijfel, want hij zat iedere dag in z'n eentje voor de caravan in de zon te eten. Het was een man van midden veertig bij wie je aan de manier van lopen en de resolute bewegingen kon zien dat hij zich zelden verveelde. Ik had een zakschaakspelletje bij

me waar ik wel eens mee zat te blijven en zo raakten we in gesprek, want hij schaakte ook. Niet alleen thuis in Amsterdam, maar overal. Met die caravan, vertelde hij, reisde hij heel Europa rond om toernooien te spelen. Niet alleen in de zomer, zelfs in de winter nam hij wel eens een weekje vrij om ergens een toernooitje mee te pikken. Dankzij de caravan spaarde hij hotelkosten uit, want die kon hij zich niet veroorloven.

“Vooraf in de tijd na mijn scheiding was ik telkens de hort op. Ik was eens bij een Kersttoernooi in Oostenrijk. Die wedstrijdleader wilde niet geloven, dat ik met mijn caravan over al die bergpassen was gekomen, want dat was bloedlink. Als het ging sneeuwen zeilde je met zo'n caravan bij de eerste de beste bocht zo de afgrond in. Wist ik veel. Ik had geluk: het sneeuwde niet.”

Hij moest er zelf om lachen, Rob. Hij was wat je noemt 'een rasechte

Amsterdammer', vlot gebekt, zoals Amsterdammers aan hun reputatie verschuldigd zijn. De mindere exemplaren verworden tot onuitstaanbare ouwehoeren, de betere, zoals Rob, zijn een waar genoeg om naar te luisteren. Ik nodigde hem uit om eens bij ons te komen eten. Ik ben al lang getrouwd en weet dus precies met wat voor mensen ik wel en met wat voor mensen ik niet bij mijn vrouw kan komen aanzetten. Mensen met mooie verhalen zijn per definitie welkom, want na zoveel jaar val je met je eigen verhalen wel eens in herhaling. Rob en ik zouden natuurlijk ook een keer gaan schaken, hij had ergens in de caravan nog wel een bord en stukken; dat kwam nog wel een keer, hij bleef nog een paar dagen. Wij ook.

Rob kwam eten en terwijl wij hem vergastten op onze kookkunst, trakteerde hij ons op verhalen over toernooien in obscure Duitse stadjes achter het ijzeren gordijn, in saaie steden in Joegoslavië waar hij zich met handen en voeten verstaanbaar moest maken of in Franse badplaatsen waar deelnemers niet op kwamen dagen omdat ze liever aan het strand lagen dan zich te vermoeien met een of

andere buitenlandse schaakfanaat. Voor iemand die mijn repertoire niet kent heb ik ook wel wat markante verhalen in petto en zo werd het een lange, genoeglijke, wijnovergoten avond. Rob nodigde ons uit de volgende avond bij hem een borrel te komen drinken. De dag daarna zou hij vertrekken, maar pas in de middag; dan konden we die laatste ochtend nog even een potje schaken. Hij had whisky voor ons. "Deze is niet slecht," zei hij bescheiden. Ik ken whisky in vele bochtige varianten, maar 'niet slecht' was het understatement van het jaar. Terwijl wij nippend aan het godendrankje zagen hoe de zon zich tooide in oranje, vervolgens in rood, om tenslotte de laatste wolkenflarden te bewerken met een kleurenpalet waar geen schilder aan kan tippen, luisterden wij naar Robs schilderachtige verhalen van zijn omzwervingen over de 64 velden van Europa.

Lang geleden, "ik was toen nog jong," speelde hij eens een toernooi van twee weken aan de Joegoslavische kust. Doordat hij lang op dezelfde camping stond leerde hij daar wat mensen kennen, opgeruimde Joegoslaven die iedere avond een feestmaal aanrichtten

waarbij de slivovitsj steevast voor een goede stemming zorgde. Een van de voordelen van gul drankgebruik is dat de taal er niet zo veel meer toe doet, dus toen ze hem op een avond uitnodigden, werd het een heel gezellige avond, zo gezellig dat op de een of andere manier, “ik weet bij god niet hoe”, de gastvrouw bij hem in de caravan in bed belandde.

“De volgende morgen, laat in de morgen, uiteraard, wil ik de caravan uitstappen, ik doe de deur open – zitten daar vijf van die kerels van de vorige avond op een rij tegenover de caravan. Waaronder de echtgenoot van die vrouw. Potige kerels. Zitten mij op te wachten. Die vrouw lag nog in mijn bed, dus ik kon moeilijk doen alsof mijn neus bloedde. Ik dacht dat mijn hart stilstond. Maar wat gebeurt? Zodra ze mij zien springen die kerels overeind, komen naar mij toe, lachen, Ha, die Rob, kom mee, we hebben nog wat van gisteravond over en wij naar die caravans van hun, een eind verderop. Over die

vrouw hebben we het niet meer gehad.” Hij nam weer een slok van zijn memorabele whisky. “Bij dat toernooi ben ik ergens onderaan geëindigd.”

Hij lachte. “Kon ik mee leven.”

De zon was nu definitief onder, maar de whisky nog niet, dus zetten we wat waxinelichtjes op tafel, die feeëriek fonkelden in onze goudgekleurde glazen. God, wat was die whisky lekker. Er is bij whisky echter één groot probleem: zo lang je zit is er niets aan de hand, maar sta je op...

Krampachtig arm in arm wankelden mijn vrouw en ik uren later terug naar onze tent. Tent... Waar stond die ook al weer? Giechelend ontdekten we tenslotte een tent waar spullen buiten lagen die ons bekend voorkwamen, we tuimelden in bed en waren daarna geruime tijd ons zelfs van geen dromen bewust.

Dat potje schaken, nee, daar is niets van gekomen.

Hoofdredactioneel

De Nieuwe OSBOde

Geert van Tongeren

Eind juni is mij gevraagd of ik mee zou willen helpen om de oude OSBOde te laten herrijzen uit haar eigen as. Dat leek me wel een leuk idee. Misschien wel juist omdat dit geheel indruist tegen de huidige tijdgeest om alles te digitaliseren en vaak -heel stellig- de ondergang wordt voorspeld van elk blad dat nog op papier verschijnt. Op websites zoals “Geen Stijl” worden gezaghebbende kranten tegenwoordig weggezet als “dode bomen en milieu-onvriendelijke producten”.

Na een oproep op de OSBO-site is het allemaal heel erg snel gegaan. Vele OSBO-leden hebben zich aangemeld om een bijdrage te mogen leveren aan De Nieuwe OSBOde. Mijn dank gaat naar hen uit. Zoals jullie elders in DNO kunnen lezen is de selectie niet zonder slag of stoot gegaan, als we onze nieuwe columnist mogen geloven (en waarom zouden we hem niet geloven?).

De papieren versie van DNO wordt nu (gratis) verzonden naar alle voorzitters van de bij de OSBO aangesloten verenigingen. De overige leden ontvangen eind september een mail met daarin een link naar DNO. Tegen betaling van € 2,75 per exemplaar kan ieder OSBO-lid wel een papieren versie van DNO bestellen bij zijn/haar vereniging. De verenigingen kunnen namelijk extra exemplaren bestellen bij de secretaris van de OSBO. Dit zal dan op een later moment worden verrekend met de desbetreffende verenigingen. Het zou natuurlijk fantastisch zijn als in de toekomst meer OSBO-leden een (gratis) papieren versie gaan krijgen. Dat kan echter alleen lukken als er meer adverteerders komen.

Wil je dit nieuwe initiatief van de OSBO steunen? Plaats dan een advertentie in de volgende DNO. Hierover kun je contact opnemen met de voorzitter van de OSBO (Alwin Pauptit).

Daarnaast zijn we nog op zoek naar een redacteur die goede schaakanalyses en/of artikelen over schaaktechniek wil verzorgen.

ps. De volgende DNO zal rond de jaarwisseling gaan verschijnen. Daarin zal meer te lezen zijn voor en over de OSBO-jeugd! Ook hopen we dan meer artikelen te kunnen aanbieden waarin de techniek van het schaken aan bod komt.

OSBO Jeugd tijdens een IJSCO-toernooi

**Hier
had uw advertentie
kunnen staan**

Schaakgeschiedenis

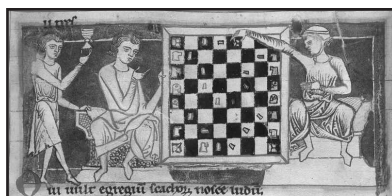
De geschiedenis van het geruite schaakbord

Leo Hovestadt

Waar het geruite schaakbord vandaan komt, daar zwijgen de geleerden over. De vroegste geruite schaakborden zien we al in de 9^e eeuw, terwijl het schaken “officieel” pas in 1008 via Zuid-Frankrijk Europa binnenkwam. Schaakborden zijn er dus twee eeuwen te vroeg. Bovendien zijn ze overal in Europa geruit, terwijl de oorspronkelijke Arabische schaakborden ongeruit zijn, deze plotselinge omslag is nooit verklaard. Genoeg reden om eens naar dat rare geruite schaakbord te kijken.

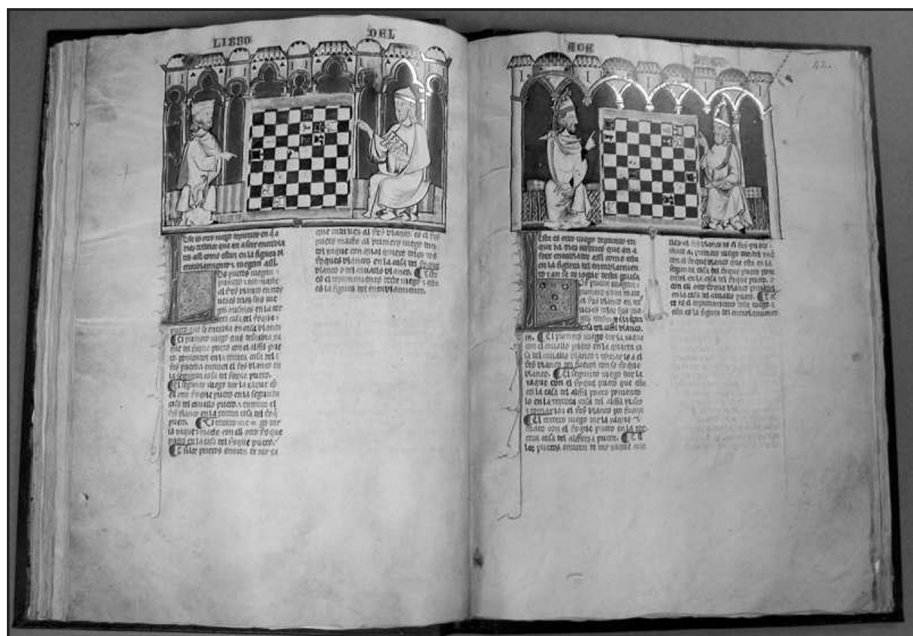
De vroegste afbeeldingen met geruite schaakborden vinden we in verluchte handschriften uit de 13^e eeuw. De oudste is te vinden in het Beierse Carmina Burana van rond 1240 en toont twee schaakspelende figuren. Het bord is gekanteld volgens middeleeuws perspectief, om de zetten aan de lezer te onthullen. Het bord toont een ‘typische’ middeleeuwse opening en de stukken

op het bord zijn abstracte Arabische schaakstukken.

Het andere handschrift gaat over bordspelen en is uit ca. 1283 en is gemaakt in opdracht van koning Alfonso X uit Spanje. Het handschrift gaat grotendeels over schaken en is bijzonder mooi geïllustreerd. Het bevat ook veel middeleeuwse schaakproblemen van Arabische oorsprong, waarbij de probleemstelling in een plaatje wordt getoond.

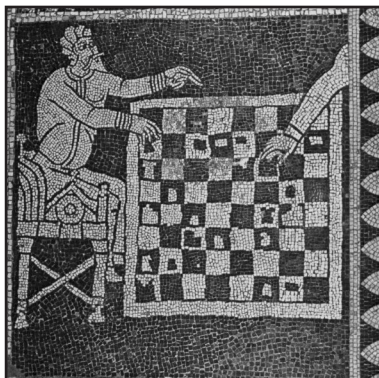
Bekend zijn ook twee 12e-eeuwse Italiaanse vloermozaïeken met een schaakbord. In de kathedraalvloer van San Savino in Piacenza is er een zwart-wit schaakbord met twee schaakspelende figuren.

De schaakscène is een van de vier gevechtsscènes aangelegd in de crypte van deze kathedraal. In de kathedraal van Otranto is de kerkvloer bedekt met een groot mozaïek dat een levensboom voorstelt. In deze boom zit een schaakbord verwerkt. Erg onbekend maar van zeer grote ouderdom is het schaakbord in de vloer van de kathedraal van Pesaro. Dit mozaïek zit naast een Romeinse vloer en wordt

daarom waarschijnlijk te oud gedateerd. De inscriptie in de vloer geeft aanwijzingen over de ouderdom:

PARIS REX TROI(A)E
MENELAU(M) PRIVAT HELENA
/ P(ER) Q(UAM) TROIA PERIT
(GRAE)CIA L(A)ETA REDIT.

De inscriptie spreekt over de ontvoerde Helena door Paris bij de verwoesting van Troje. Volgens een middeleeuwse legende is het schaken daar door Odysseus en Palamedes uitgevonden. Dus is deze vloermozaïek waarschijnlijk ook middeleeuws.

Kathedraal van San Savino

De kerk van San Paolo in Vico Pancellorum van ca. 873 heeft duidelijk een schaakbord in de gevel en de kerk van San Ambrogio heeft zelfs vier geruite borden in de gevel. Dit zijn twee van de vele voorbeelden van middeleeuwse kerken met schaakborden in de gevel. Voor dit fenomeen zijn veel verklaringen ge-

geven. Het schaakbord zou gebruikt worden om te beschermen tegen de duivel, zodat hij vergeet om de zielen mee te nemen tijdens het schaken. Ook worden de schaakborden en andere symbolen gelinkt aan de Tempeliers, zoals Dan Brown doet, maar die verschijnen pas een paar eeuwen later op het toneel.

San Paolo in Vice Pancellorum

Zie ook: www.caroluschess.com

Verslagen

Verzamelen rond bord 26

Kees Stap

Zaterdag 18 juni is de achtste editie van de jaarlijkse massakamp Wageningen-ASV gehouden.

Deze krachtmeting ontstond ooit als afscheidswedstrijd bij het verlaten van De Opbouw als speelzaal van ASV in 2004. Inmiddels is het spektakel uitgegroeid tot een traditioneel vriendschappelijk duel ter afsluiting van het schaakseizoen.

Dat deze formule nog steeds aanslaat bij de leden van beide verenigingen bleek uit de recordbezetting van maar liefst 28 borden. Een gemêleerd gezelschap, qua speelsterkte variërend van 1^e klasse KNSB tot 4^e klasse OSBO of zelfs beginnend clubschaker. Maar het bijzondere van een massakamp is dat alle borden even belangrijk zijn.

Zo kan het gebeuren dat alle aanwezigen zich in de slotfase verzamelen rond bord 26, waar Albert Boshoven en Remco Menger de be-

slissende partij spelen. De spelers op bord 2, Hotze Tette Hofstra en Guust Homs, moeten het tegelijkertijd zonder publiek doen. Daar staat al vast dat Hofstra gaat winnen en Wageningen op een 14-13 voorsprong zet. Menger slaagt er in om bord 26 een gewonnen pionneneindspel te bereiken en hij zorgt voor de 14-14 eindstand. Troost voor Wageningen is dat het na acht edities nog steeds een kleine voorsprong heeft, 4½-3½.

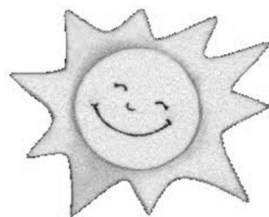
Het was al met al een zeer geslaagde dag in een prettige sfeer, precies waar het om draait in dit evenement. Volgend jaar zal de massakamp weer in Arnhem gehouden worden, waarin ASV er uiteraard alles aan gaat doen om de totaalstand weer in evenwicht te brengen.

Uitslagen en uitgebreide sfeerverslagen staan op de websites van de beide verenigingen:

www.asv-schaken.nl en
www.svwageningen.nl

In 't zonnetje

Diplomaconsulent Dhr. Wakkee

Alwin Pauptit

Na meer dan 20 jaar is de heer Wakkee vorig jaar afgetreden als diploma-consulent.

Hij zorgde jaarlijks voor de verzending van de examenopgaven en diploma's voor jeugdleden in het gehele OSBO-gebied en had daardoor vele contacten bij diverse verenigingen. Begin juli ben ik bij hem op bezoek geweest om hem persoonlijk te bedanken voor het vele uitstekende werk in de afgelopen decennia.

Het werd een leuk gesprek over bushokjes in Harderwijk, zijn ervaringen in het leger, het werk in de logistieke sector en natuurlijk scha-

ken. Ondanks zijn hoge leeftijd (de heer Wakkee is inmiddels de 80 al gepasseerd), is hij nog heel goed bij de tijd. Alleen jammer dat schaken op een club er voor hem niet meer inzit. Niet omdat hij het niet meer kan, maar omdat het in Harderwijk 's avonds laat te gevaarlijk is geworden om alleen over straat te gaan. Dat zou toch niet moeten kunnen in ons land!

De heer Jan de Berg is de nieuwe diplomaconsulent.

Wij wensen hem veel succes en plezier hiermee en hopen stiekem dat hij het ook meer dan 20 jaar blijft doen!

Het interview

met.....Huub Blom

Clemens Levink

In DNO zetten we iedere keer iemand anders in de schijnwerper, middels een interview.

We beginnen de reeks met het voorstellen en het wat beter leren kennen van de bestuurders van de OSBO. Daarna zullen er ook anderen aan het woord komen die zich inzetten voor de schaaksport in de breedste zin des woords.

Je bent net terug van het senioren-toernooi in Oosterbeek. Tevreden?

“Ik heb daar met een Fischer-tempo gespeeld en zoals bekend ben ik een groot voorstander van toegevoegde tijd. Als competitieleider krijg ik te vaak geluiden dat de tijd-nood te bepalend is in de uitslagen van een schaakwedstrijd. Om half twaalf denkt een team dat het met 5-3 gaat winnen, maar om twaalf uur blijkt men met die cijfers verloren te hebben. Door het toevoegen van een aantal seconden per zet krijgt de partij de uitslag die hij verdient. En een partij die remise is, blijft waarschijnlijk ook remise.

Het door de vlag jagen is nagenoeg uitgesloten.”

Je houdt binnen afzienbare tijd op met je bestuurswerkzaamheden voor de OSBO. Waarom?

“NOC-NSF stelt eisen aan een bestuur van een sportbond. In ons geval aan de KNSB en de regionale bonden. Eén daarvan is dat een bestuurslid maximaal 12 jaar in een bestuur mag zitten en inmiddels zit ik er al 20 jaar. Als ik langer aanblijf, dan verstrekt het NOC-NSF geen subsidie meer aan de KNSB.”

Hoe kijk je op je bestuursperiode terug?

“Twintig jaar geleden werd ik door de toenmalige secretaris van de OSBO, Rie Timmer, gebeld met de vraag of ik de toernooileider van de OSBO wilde worden. Ik vraag me nog steeds af hoe het bestuur van destijds bij mij terecht is gekomen. Ik had maanden daarvoor een telefonisch gesprek met Rie Timmer en dat ging over de opleiding Schaak-

scheidsrechter die ik wilde volgen. Misschien heeft ze mijn naam onthouden. Na een paar jaar het OSBO-PK georganiseerd te hebben, wilde ik wel secretaris worden, want als toernooileider mis je het meespelen natuurlijk wel! Die bestuursfunctie was vacant na het overlijden van Rie Timmer. Will Bruins werd secretaris en toen een paar jaar later Jo Jansen er als competitieleider mee ophield heb ik die taak overgenomen. In het laatste jaar van Jo als competitieleider waren we samen aanwezig bij de massale slotronde van de KNSB in Nijmegen. We hadden toen geregeld dat de promotieklasse daar ook zijn slotronde kon spelen. Dat sprak me zo aan dat ik er direct een vervolg aan heb gegeven. Een paar jaar later heb ik het voor alle klassen ingevoerd. Dat vond ik wel een persoonlijk succes.

In mijn periode is ook de ratingverwerking ingevoerd. Alle OSBO-spelers hebben een rating en dat is wel net zo prettig. Met Désiré Fassaert en Erik Wille, op wie ik vaak kan terugvallen, heb ik een nieuw competitiereglement geschreven. Daar denk ik met veel genoegen aan terug. Vooral de invallersbepaling is nu heel duidelijk omschreven.”

Heb je tips voor je opvolger of opvolgers?

“De bestuurstaken van de competitieleider en toernooileider zijn nu bij één OSBO-bestuurslid terechtgekomen. Het is een zware portefeuille geworden en het is nu, en straks voor mijn opvolger, zaak dat er medewerkers komen voor de diverse onderdelen, zoals de competitie, de OSBO-PK, de OSBO-cup en het snelschaken.

Sibbele Bonthuis, André Schols en Ton Wouters doen nu het PK, maar er moeten meer medewerkers komen. Misschien heeft mijn opvolger straks allemaal medewerkers en is hij als bestuurslid verantwoordelijk voor al die evenementen.”

Wie gaat dat doen?

“Geen idee!”

Na het bestuursleven moet je op zoek naar nieuwe ambities. Welke zijn dat?

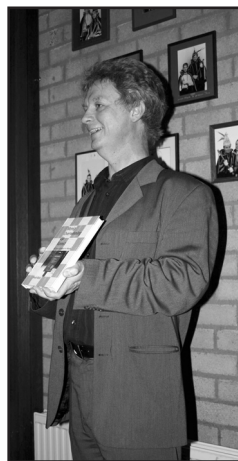
“Ik weet niet of er veel verandert! Mijn bedoeling was om na mijn OSBO-periode voorzitter te worden van de SV Mook en er veel tijd in te gaan steken om er een nog gezondere club van te maken. Echter de voorzitter stapte al eerder op en ik ben nu al voorzitter van deze gezellige club.

Verder ben ik bezig met een groot project dat ook na mijn bestuursperiode nog wel veel tijd vergt: het verzamelen van alle eindstanden van de OSBO-competities sinds 1946, het oprichtingsjaar van de OSBO. De bedoeling is om alle eindstanden te digitaliseren en op de OSBO-site te plaatsen. Het lijkt me leuk om dit als presentje aan de jarige OSBO aan te bieden. De OSBO is dadelijk 65 jaar oud. Maar dat ga ik niet redden, want het kost veel tijd om de eindstanden van vóór 1974 te achterhalen. Monnikenwerk! Ik heb de hulp ingeroepen van enkele verenigingen. Vanuit Twello en Velp kreeg ik direct alle uitslagen. De komende tijd ga ik meer verenigingen benaderen met de vraag of er een archief op de club is en of men wil zoeken naar de ontbreken-de uitslagen.”

Je hebt een prachtig boek geschreven. Vertel daar eens wat over!

“Op een gegeven moment zat ik wat ruimer in de tijd en toen besloot ik alle resultaten van de SV Mook, gespeeld in de OSBO, te verzamelen. Dat was geen probleem, behalve het seizoen 1972-1973. Die jaargang kostte zo veel moeite dat ik tijdens die zoektocht wel veel ander materiaal van de club vond.

Dat was op een bepaald moment zo veel dat ik besloot er voor mezelf een boek over te schrijven. Toen liep het allemaal uit de hand en ik zat niet meer ruim in de tijd. Ik bezocht leden en oud-leden voor een interview. Toen bleek dat menigeen ook een exemplaar wilde hebben. Ik heb het toen uitgebracht tijdens het 40-jarige bestaan van onze club. Er valt veel over te vertellen, over het vinden van sponsoren, de dagen dat ik bij *De Gelderlander* zat op zoek naar artikelen over de oprichting, de gesprekken met de oud-leden. Ook ben ik op bezoek geweest bij de toenmalige uitbater van de *Poort van Limburg*. We hebben veel oude herinneringen opgehaald. Tijdens de boekpresentatie heb ik mijn werkwijze toegelicht en enkele mooie verhalen verteld over de totstandkoming van het boek dat *Menig Overwinning Op Komst* heet. De door mij bedachte titel verwijst natuurlijk naar Mook en later tijdens mijn speurtocht in de beginjaren van de club las ik dat Herman Steur, jarenlang een van

de drijvende krachten van de club, deze woorden ook had gebruikt. De titel is dus ook een eerbetoon aan hem. Zo af en toe verkoop ik nog een boek.”

‘De computer is de vijand van het schaakspel’.

Klopt deze these?

“Ja, dat klopt. Schaakliefhebbers kunnen nu thuis vanaf hun luie stoel een partijtje schaken. En in tegenstelling tot tientallen jaren geleden spreekt het de mensen nu niet aan om lid te worden van een vereniging. Men zocht toen een vereniging om in de gemeenschap te worden opgenomen of om iets voor de gemeenschap te doen.

Het is een meer individualistische maatschappij geworden. De vanzelfsprekendheid om iets voor de gemeenschap te doen is nu veel minder. Er zijn nog altijd verenigingen zonder een voorzitter of secretaris. Bij mijn speurtocht naar oude competitie-eindstanden zag ik dat UVS in 1961 met acht tientallen aan de competitie meedeed. Een duidelijk voorbeeld. Nu, vijftig jaar later, zijn er veel verenigingen uit grote plaatsen die met veel moeite met één team meespelen. Het komende seizoen doen er maar liefst acht teams minder mee aan

de competitie dan het afgelopen seizoen.”

Heb jij het schaken wel aan jouw kinderen kunnen doorgeven?

“Helaas heb ik het schaakvirus niet aan mijn twee dochters kunnen overdragen. De jongste heeft het wel een tijdje gespeeld. Ze is lid geweest van de jeugdafdeling van SMB en PION, maar met verlies had ze op haar jonge leeftijd toen nog veel moeite. Later heeft ze nog eens in Vlissingen gespeeld en geholpen tijdens het Open NK in Dieren. Met regelmaat bieden mijn dochters assistentie bij het Kiste Trui Toernooi.”

Ik heb je een keer “betrapt” op het spelen van Raindropchess. Is dat wat?

“Ja, dat is zeker wat. Maar neem het niet serieus. Het toeval is een grote factor. Het leukste is dat iedereen van elkaar kan winnen. Soms speel ik het met de organisatoren tijdens het OSBO-PK.”

Wie moet er in de volgende editie van DNO op de cover?

“Will Bruins”.

Waarom?

“De oude OSBOde was haar kindje.

Ze heeft het erg gevonden dat een paar jaar geleden de stekker uit het bondsorgaan werd getrokken. Ik ben benieuwd naar haar reactie op *De Nieuwe OSBOde*.”

Portret

Naam: Huub Blom
Woonplaats: Malden (en niet Mook)
Geboorte: 25 november 1958
Opleiding: Pedagogische Academie
Beroep: Teamleider in het onderwijs, bij een ambulante dienst.
Partner /kinderen: Irma en mijn dochters Nina en Fenneke
Hobby's naast schaken: Tropische vissen, schaakpostzegels verzamelen en cryptogrammen oplossen.
Krant: Alleen op zaterdag *de Volkskrant*, die ik maar voor de helft lees.
Tijdschrift: Ik lees alleen *Lust for Life*.
Televisie: Treurbuis. Wat een rotzooi wordt er uitgezonden. Ik heb me geabonneerd op Eredivisie Live omdat ik niet meer met mijn vader naar NEC ga.
Radio: 's Ochtends het 8-uur-journaal en daarna op de fiets naar mijn werk.
Muziek: Symfonische rock (Yes, King Crimson, Pink Floyd) en Bob Dylan. En niet te vergeten Frank Zappa.
Boek: Ik lees weinig. Het laatste boek was *Odessa Star* van Herman Koch. Lachen!
Website: Uiteraard de OSBO-website. Mijn computer opent met deze website.
Schaakidool: De arbiter Geurt Gijssen. Hij was mijn wiskunde leraar en later mijn docent Scheidsrechter. Ik heb het idee dat ik veel van hem kan leren.

Verslagen

M. Bosboom wint NK Blitz Meppel

Alwin Pauptit

Zaterdag 3 september is Manuel Bosboom uit Zaanstad op het NK Blitz Meppel Nederlands Kampioen Snelschaken geworden. Hij wist in een zinderende finalmatch zesvoudig Nederlands kampioen Loek van Wely te verslaan en won zo de hoofdprijs van EUR 500,- en een magnumfles Bruisend Meppel.

Bosboom staat bekend als een uitmuntend snelschaker, zo wist hij in 1999 te winnen van wereldkampioen Gary Kasparov en stond hij in 2009 al eerder in de finale van NK Blitz Meppel. Voor het eerst in zijn loopbaan mag hij zich dus nu ook officieel Nederlands beste snelschaker noemen. Derde werd de voor de Meppel spelende Amsterdamse grootmeester Dennis de Vreugt en titelverdediger Sipke Ernst uit Groningen werd vierde. Beste Meppeler schaker werd “witte tornado” Roel Donker.

Commissaris van de Koningin Jacques Tichelaar opende het evene-

ment, dat voor de derde keer werd georganiseerd op het Kerkplein in Meppel. Hij speelde zelf ook in de eerste voorrondes mee en prees de opzet van het evenement: de combinatie van een gezellig toernooi in de open lucht midden tussen het winkelend publiek en onder begeleiding van muziek. Bij vrijwel alle schaaktoernooien is het namelijk altijd muisstil, maar in Meppel werd het geratel van de stukken de gehele dag synchroon begeleid door een DJ die uptempo trance muziek draaide, een in de schaakwereld unieke combinatie. Het werd dan ook een erg leuke en gezellige dag, het mooie zonnige weer hielp daar natuurlijk goed bij.

Eén van de doelstellingen van de organisatie was het verbeteren van het imago van het schaken en het middels schaken verbinden van mensen. Naast het snelschaaktoernooi waren dan ook tal van nevenactiviteiten aanwezig, waaronder een levensgroot schaakbord, een

expositie en filmvertoning in de Grote Kerk, demonstratieborden van het op schaken gebaseerde spel Raindropchess en verkoop van artikelen door Schaakkunst. De dag werd afgesloten met een gezamenlijke barbecue voor alle deelnemers. In alle finalegroepen waren diverse prijzen beschikbaar en speciale aanmoedigingsprijzen voor de hoogst eindigende jeugdspelers. Tenslotte doneerde de organisatie 10% bovenop het prijzengeld aan

Stichting Smartkids, om daarmee haar maatschappelijke betrokkenheid te benadrukken.

De organisatie was in handen van de Meppeler Schaak Vereniging en de Stichting Bevordering Schaaksport Meppel en werd mede mogelijk gemaakt door bijdragen van hoofdsponsor ODS Business Talent, de gemeente Meppel, Stadscafé Oasis, Raindropchess, Staat&Co en Wijnhandel De Moor.

De finalematch tussen Loek van Wely en Manuel Bosboom

Schaakkunst

Advertentie

**Schaakmateriaal, "vaantjes",
originele cadeaus en prijzen,
T-shirts, veel op maat,
bijv. notatieboekjes,
kunstwerken, reproducties,
exposities en nog veel meer.
Nu ook kerstpakketten!**

**Website: www.schaakkunst.nl
Webshop: www.chess-art.eu**

**Contact:
Margreet Wevers
info@schaakkunst.nl
026 3629344**

